

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Αθήνα 20 Νοεμβρίου 1990

Αριθ. Πρωτ.

Σ40/36

ΕΞ. ΕΠΙΕΡΧΟΥΣΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΑΡΙΘ. 85

Ταχ.Δ/ση: Αγ. Κων/νου 3(102 41)

Πληροφορίες: Ε.Πανδής- Παργαρίτη

Τηλέφωνο: 5236061-46

Π Ρ Ο Σ

Τους Αποδέκτες του Πίνακα Α'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Από ένα αντίγραφο σε κάθε υπάλληλο των Υπηρεσιών Συντάξεων.

ΘΕΜΑ: "Απαιτούμενες νέες χρονικές προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση από το ΙΚΑ".

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 1902/90 (ΦΕΚ 158/17-10-90 τεύχος Α') με τις οποίες αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1-5 και 6 πρώτο εδάφιο στοιχ. α' του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/51 και σας παρέχουμε τις παρακάτω οδηγίες για την εφαρμογή τους.

Α. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ

1. Πλήρης σύνταξη (άρθρο 26 παρ.1α Α.Ν. 1846/51).

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις για τη χορήγηση πλήρους σύνταξης από το ΙΚΑ διατηρείται το όριο ηλικίας στο 65ο έτος για τους άνδρες και στο 60ο για τις γυναίκες αλλά αυξάνεται το ελάχιστο όριο ημερών εργασίας από 4050 σε 4500 όχι όμως αμέσως αλλά σταδιακά με την προσθήκη στις 4050 ημέρες εργασίας ανά 150 ημέρες κατά μέσο όρο για κάθε έτος αρχής γενομένης από 1/1/1992.

Έτσι για τη θεμελίωση δικαιώματος σε πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος απαιτούνται:

- α) Για το έτος 1992 4200 ημέρες εργασίας
- β) Για το έτος 1993 4350 " " και
- γ) Για το έτος 1994 και μετά 4500 ημέρες εργασίας.

Οι διατάξεις για την σταδιακή αύξηση του ελάχιστου ορίου ημερών εργασίας που ισχύει σήμερα (4050) δεν έχουν εφαρμογή για τους ασφαλισμένους που μέχρι την 31/12/1991 έχουν συμπληρώσει οι μεν άνδρες το 63ο έτος της ηλικίας τους οι

..//...

δε γυναίκες το 58ο έτος της ηλικίας τους.

Δηλαδή, για τους άνδρες που γεννήθηκαν μέχρι 31/12/1928 και για τις γυναίκες που γεννήθηκαν μέχρι 31/12/1933 για τη θεμελίωση δικαιώματος σε πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος απαιτούνται 4050 ημέρες εργασίας οποτεδήποτε και αν ασκήσουν το δικαίωμα τους στο μέλλον.

Η ουσιαστική εφαρμογή της διάταξης αυτής θα αρχίσει για όσους συμπληρώνουν το ελάχιστο όριο ηλικίας τους (65ο ή 60ο) από 1/1/1994 και μετά οπότε θα απαιτείται η πραγματοποίηση 4500 ημερών εργασίας τουλάχιστον.

Η ανωτέρω σταδιακή αύξηση του ελάχιστου ορίου ημερών εργασίας σε 4500 έχει εφαρμογή και στους ασφαλισμένους που δικαιούνται πλήρη ή μειωμένη σύνταξη γήρατος με βάση ειδικές διατάξεις από τις οποίες προβλέπεται μικρότερο όριο ηλικίας αλλά ως προς τις ελάχιστες απαιτούμενες χρονικές προϋποθέσεις είτε παραπέμπουν στις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/51 είτε από τις ειδικές διατάξεις ορίζεται ως ελάχιστο όριο ημερών εργασίας μικρότερο από 4500 όπως π.χ. το προσωπικό αεροπορικών επιχειρήσεων (άρθρο 1 ΒΔ. 7/65 και άρθρο 1 ΒΔ 649/68), οι ηθοποιοί θεάτρου πρόζας και μουσικοί υποβολής, μουσικοί εγχόρδων και κρουστών οργάνων (άρθρα 2 και 3 του Ν.1210/81) οι ηθοποιοί μελοδραματικού θεάτρου, μουσικοί πνευστών οργάνων, χορευτές (άρθρο 1 Π.Δ. 212/84) και το προσωπικό εδάφους της ΟΑ (άρθρο 6 παρ.4 του Ν.1759/88).

Εξαιρούνται οι ασφαλισμένοι που δικαιούνται σύνταξη με βάση τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του Ν. 612/77 (τυφλοί-παραπληγικοί) και με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν.997/79 (υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτορυχείων) για τους οποίους το ελάχιστο όριο των 4050 ημερών εργασίας για συνταξιοδότηση δεν μεταβάλλεται.

2. Πλήρης σύνταξη (άρθρο 28 παρ. 1β ΑΝ. 1846/51).

Με τις διατάξεις της παρ.1 περ. β', του κοινοποιούμενου νόμου επαναλαμβάνεται η διάταξη της παρ. 1α του άρθρου 28 του ΑΝ.1846/51, όπως είχε αντικατασταθεί, με την οποία ορίζεται ότι ο ασφαλισμένος που συμπληρώνει το 62ο έτος της ηλικίας του και η ασφαλισμένη το 57ο δικαιούται πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος εφόσον έχουν πραγματοποιήσει 10.000 τουλάχιστον ημέρες εργασίας.

3. Μειωμένη σύνταξη (άρθρο 28 παρ. 3α ΑΝ. 1846/51).

Με τις διατάξεις της παρ. 3α του νέου νόμου επαναδιατυπώνεται και ευθυγραμμίζεται νομοτεχνικά η διάταξη της παρ. 5 εδ. α' του άρθρου 28 του ΑΝ.1846/51, όπως είχε αντικατασταθεί με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις για την απονομή μειωμένης σύνταξης. Έτσι με βάση τη νέα διάταξη ο ασφαλισμένος που πραγματοποίησε τον αριθμό ημερών εργασίας της παρ.1 (1α-1β) από τα οποία ανά 100 τουλάχιστον σε κάθε ένα από τα πέντε ημερολογιακά έτη τα αμέσως προηγούμενα

εκείνου που υπέβαλλε την αίτηση δικαιούνται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 1/200 της πλήρους σύνταξης για κάθε μήνα που λείπει από την συμπλήρωση του 65ου ή 62ου έτους της ηλικίας του προκειμένου για άνδρα ή του 60ου ή 57ου προκειμένου για γυναίκα εφόσον συμπλήρωσε το 60ο ή το 55ο έτος της ηλικίας του αντίστοιχα.

Μετά την σταδιακή αύξηση από 1/1/1992 του ελάχιστου αριθμού ημερών εργασίας που προβλέπονται από την παρ. 1α για τη χορήγηση πλήρους σύνταξης διαμορφώνονται ανάλογα και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση μειωμένης σύνταξης. Έτσι θα έχουμε:

- α) Για το έτος 1992 4200 ή 10.000 ημέρες εργασίας
- β) Για το έτος 1993 4350 ή 10.000 « « και
- γ) Για το έτος 1994 και μετά 4500 ή 10000 ημέρες εργασίας

Επισημαίνουμε ότι η εξαίρεση των ασφαλισμένων που μέχρι 31/12/91 συμπληρώνουν το 63ο έτος της ηλικίας τους οι άνδρες και το 58ο έτος οι γυναίκες από την αύξηση των προϋποθέσεων ισχύει μόνο για την απονομή πλήρους σύνταξης και όχι για την απονομή μειωμένης εφόσον η εξαίρεση δεν επαναλαμβάνεται στη διάταξη της παρ. 3α που ορίζει τις προϋποθέσεις για την απονομή μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος.

4. Σύνταξη βαρέων επαγγελματιών (άρθρο 28 παρ. 3 β' ΑΝ. 1846/51)

Με τη διάταξη αυτή επαναδιατυπώνεται και ευθυγραμμίζεται νομοτεχνικά και η διάταξη του εδ. β' της παρ. 5 του άρθρου 28 του ΑΝ. 1846/51 όπως είχε αντικατασταθεί από την παρ. 2 του άρθρου 5 του ΝΔ 4104/60.

Έτσι, ο ασφαλισμένος που συμπλήρωσε το 60ο έτος της ηλικίας του και η ασφαλισμένη το 55ο δικαιούται πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος εφόσον έχει πραγματοποιήσει τον αριθμό ημερών εργασίας που ορίζεται από την παρ. 1α (4500) από τις οποίες τα 4/5 σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα και από αυτές 1000 τουλάχιστον μέσα στην τελευταία 10ετία πριν την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας.

Μετά την σταδιακή αύξηση του ελάχιστου ορίου ημερών εργασίας της παρ. 1α διαμορφώνονται και εδώ ανάλογα οι προϋποθέσεις για τη συνταξιοδότηση των απασχολούμενων σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Κατά συνέπεια για τη θεμελίωση δικαιώματος σε πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος με τη διάταξη αυτή απαιτούνται.

- α) Για το έτος 1992 4200 ημέρες εργασίας από τις οποίες 3360 σε βαριά επαγγέλματα (4200 X 4/5).
- β) Για το έτος 1993 4350 " " " 3480 " " "
- γ) Για το έτος 1994 και μετά 4500 " " 3600 " " "

Αλλά και στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις για την αύξηση του ελάχιστου ορίου ημερών εργασίας δεν έχουν εφαρμογή για τους ασφαλι-

σμένους που μέχρι 31/12/1991 έχουν συμπληρώσει οι μεν άνδρες το 58ο έτος της ηλικίας τους οι δε γυναίκες το 53ο.

Δηλαδή για τους άνδρες που γεννήθηκαν μέχρι το έτος 1933 και για τις γυναίκες που γεννήθηκαν μέχρι το έτος 1938 για τη θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη λόγω γήρατος με τη διάταξη αυτή απαιτούνται 4050 ημέρες εργασίας από τις οποίες 3240 σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα και από αυτές 1000 τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία πριν την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας ή από την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως οποτεδήποτε και αν ασκήσουν το δικαίωμα τους.

Επομένως, όπως είπαμε στην παρ. Α1 η σταδιακή αύξηση του ελάχιστου ορίου ημερών εργασίας δεν βρίσκει εφαρμογή και στους ασφαλισμένους της κατηγορίας αυτής. Βρίσκει όμως εφαρμογή η σταδιακή αύξηση των ημερών εργασίας της παρ. 1α στις ειδικές κατηγορίες ασφαλισμένων που με ειδικές διατάξεις συνταξιοδοτούνται σε μικρότερο όριο ηλικίας το οποίο δεν θίγεται με τον καινούργιο νόμο όπως π.χ. οικοδόμοι, προσωπικό καθαριότητας ΟΤΑ για τους οποίους απαιτούνται αυξημένες τόσο οι γενικές όσο και οι ειδικές χρονικές προϋποθέσεις.

Τέλος για τη συμπλήρωση των ειδικών προϋποθέσεων (4/5 ή 1000 ΗΕ) λαμβάνονται υπόψη και οι ημέρες αποχής από την εργασία που οφείλεται σε κανονική άδεια ή ασθένεια και μέχρι ένα μήνα για κάθε περίπτωση (άδεια ή ασθένεια) κατά ανώτατο όριο το χρόνο εφόσον έχουν καταβληθεί οι αντίστοιχες εισφορές.

5. Σύνταξη μητέρων με ανήλικα ή ανάπηρα παιδιά (άρθρο 28 παρ.3δ)

Με τη διάταξη αυτή επαναδιατυπώνεται η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 28, όπως είχε συμπληρωθεί με την παρ.2 εδ. β' του άρθρου 5 του ΝΔ. 4104/60 και την παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 1759/88 με την οποία ορίζεται ότι η ασφαλισμένη μητέρα με ανήλικα παιδιά ή με παιδιά ανάπηρα για κάθε βιοποριστική εργασία οποιασδήποτε ηλικίας η οποία συμπλήρωσε το 50ο έτος της ηλικίας της και πραγματοποίησε 5500 τουλάχιστον ημέρες εργασίας δικαιούται σύνταξη μειωμένη κατά 1/200 της πλήρους σύνταξης για κάθε μήνα που λείπει μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της, εφόσον δεν παίρνει άλλη σύνταξη από το ΙΚΑ, το Δημόσιο, ΝΠΔΔ ή άλλο Οργανισμό κύριας ασφάλισης από δική της εργασία. Το ποσό της σύνταξης που χορηγείται στις περιπτώσεις αυτές δεν μπορεί να είναι μικρότερο του κατωτάτου ορίου (Κ.Ο) συντάξεων όπως ισχύει κάθε φορά.-

Όσον αφορά τη διάταξη της τελευταίας παραγράφου του εδαφίου δ σύμφωνα με την οποία οι μητέρες με ανήλικα ή ανάπηρα παιδιά έχουν δικαίωμα να επιλέξουν τη συνταξιοδότηση τους με άλλες ευνοϊκότερες προϋποθέσεις του νόμου αυτού θα σας *δοθούν* οδηγίες το συντομότερο δυνατόν.

6. Ειδικές Προϋποθέσεις για την απονομή δεύτερης σύνταξης
(άρθρο 28 παρ. 2 ΑΝ. 1846/51)

Οι χρονικές προϋποθέσεις που ορίζονται από το άρθρο 28 παρ. 1 και 3 του ΑΝ. 1846/51 για την απονομή σύνταξης λόγω γήρατος (πλήρη-μειωμένη-βαρέα) δεν ισχύουν για τους ασφαλισμένους που παίρνουν ήδη σύνταξη, λόγω γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης (πλην του ΟΓΑ) ή από το Δημόσιο πλην των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο σύμφωνα με το άρθρο 63 παρ. 4 του Ν.1882/90 (πολύτεκνες μητέρες).

Οι ασφαλισμένοι της κατηγορίας αυτής δικαιούνται πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος μόνο εφόσον έχουν συμπληρώσει οι μεν άνδρες το 65ο έτος της ηλικίας τους οι δε γυναίκες το 60ο και έχουν πραγματοποιήσει 5.100 τουλάχιστον ημέρες εργασίας.

Η αύξηση του ελάχιστου ορίου ημερών εργασίας για την κατηγορία αυτή σε 5100 δεν γίνεται σταδιακά αλλά άμεσα δηλαδή από 17/10/1990, ημερομηνία ισχύος του νέου νόμου.

Το παραπάνω ελάχιστο όριο ημερών εργασίας (5.100) δεν ισχύει για τους ασφαλισμένους που μέχρι την 31/12/91 έχουν συμπληρώσει το 63ο έτος της ηλικίας τους οι άνδρες και το 58ο έτος οι γυναίκες αλλά απαιτούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται από την παρ. 1α του άρθρου 28 του ΑΝ.1846/51.

Κατά συνέπεια για όλους τους ασφαλισμένους που γεννήθηκαν μέχρι 31/12/1928 και για τις ασφαλισμένες που γεννήθηκαν μέχρι 31/12/1933 και εφόσον παίρνουν ήδη σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης ή το δημόσιο για τη θεμελίωση δικαιώματος σε πλήρη σύνταξη απαιτούνται: α) Για το έτος 1991 : 4050 ημέρες εργασίας β) Για το έτος 1992: 4200 γ) Για το έτος 1993 : 4350 και από 1/1/1994 και μετά 5100 ημέρες εργασίας.

Αν μετά την 1/1/1994 ασφαλισμένος της κατηγορίας αυτής έχει συμπληρώσει το ελάχιστο όριο ηλικίας (65-60) δεν έχει όμως πραγματοποιήσει 5100 ημέρες εργασίας αλλά τουλάχιστον 4500 δικαιούται μειωμένη σύνταξη κατά 50%. Κατά το ίδιο ποσοστό (50%) μειώνεται και το ποσό της σύνταξης αναπηρίας που απονέμεται από το ΙΚΑ-στους ασφαλισμένους της ως άνω κατηγορίας εφόσον δεν έχουν πραγματοποιήσει 3000 τουλάχιστον ημέρες εργασίας στην ασφάλιση του ΙΚΑ από τις οποίες 600 την τελευταία πενταετία.

Λεπτομερείς οδηγίες για την αντιμετώπιση της κατηγορίας αυτής των συνταξιούχων που δημιουργείται με τον καινούργιο νόμο όσον αφορά το ποσό της συντάξεως που θα χορηγείται από το ΙΚΑ τη μηχανογραφική απεικόνιση και τον τρόπο ελέγχου και συγκρίσεως του

συνολικού ποσού συντάξεων (ΙΚΑ και άλλων φορέων) αν αυτό είναι κατώτερο από το κατά τις διατάξεις των άρθρων 29 και 37 υπολογιζόμενο ποσό συντάξεως θα σας δοθούν σύντομα σε συνεργασία και με τη Δ.Μ.Ε.

7. Σύνταξη 35ετίας (άρθρο 10 Ν. 825/78)

Με την παρ. 3 του άρθρου 27 του νέου νόμου αυξάνεται το όριο ηλικίας που απαιτείται για την απονομή πλήρους σύνταξης με τις διατάξεις της 35ετίας στους άνδρες ασφαλισμένους από το 58ο στο 60ο και διατηρείται το ελάχιστο όριο ημερών εργασίας (10.500).

Όμως η αύξηση αυτή του ορίου ηλικίας αφορά εκείνους, που υπαχθήκανε στην ασφάλιση από 1/1/1983 και μετά.

Δεν αυξάνεται όμως το όριο ηλικίας από το 53ο στο 60ο αν ο ασφ/νος έχει πραγματοποιήσει 10.500 ημέρες εργασίας όλες σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Έτσι, μετά τη διάταξη αυτή, για την απονομή πλήρους συντάξεως σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.825/78 στους ασφαλισμένους που υπαχθήκανε στην ασφάλιση μέχρι 31/12/1982 εξακολουθούν να ισχύουν τα όρια ηλικίας που ορίζονται με το άρθρο αυτό.

Οι χρονικές προϋποθέσεις και το όριο ηλικίας για την απονομή μειωμένης σύνταξης με βάση το άρθρο 10 του Ν.825/78 δεν θίγονται.

8. Σύνταξη παραπληγικών

Με την παρ.8 του άρθρου 40 του κοινοποιούμενου νόμου καταργείται η παρ. 5 του άρθρου 3 του Ν. 1759/88 σύμφωνα με την οποία οι παραπληγικοί-τετραπληγικοί ασφαλισμένοι σε Ασφαλιστικούς Οργανισμούς αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εδικαιούνται σύνταξη (πλήρη) ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, εφόσον έχουν συμπληρώσει είκοσι (20) χρόνια ασφάλισης δηλ. 6000 ημέρες εργασίας.

Με τη νέα διάταξη οι ασφαλισμένοι της κατηγορίας αυτής θα αντιμετωπίζονται, όπως και οι τυφλοί, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 612/77. Δηλαδή οι παραπληγικοί-τετραπληγικοί ασφαλισμένοι δικαιούνται, σύνταξη γήρατος πλήρη, ανεξάρτητα από όριο ηλικίας, εφόσον έχουν συμπληρώσει 4050 ημέρες εργασίας στην ασφάλιση του ΙΚΑ. Το ποσό της σύνταξης που απονέμεται θα είναι ίσο με εκείνο που αντιστοιχεί σε 35 χρόνια ασφάλισης δηλαδή 10.500 ημέρες εργασίας (πλασματικός χρόνος).

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την εγκύκλιο 124/88.

Β. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ.

1. Χρονικές προϋποθέσεις (άρθρο 28 παρ. 4 ΑΝ.1846/51)

Με την παρ. 4 που ισχύει από 17/10/90, αντικαταστάθηκε η παρ. 1β του άρθρου 28, όπως ίσχυε μετά την τροποποίησή της με την παρ. 1β. του άρθρου 5 το ΝΔ 4104/60 και από 1/10/84 με την παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν.1469/84 και με το άρθρο 41 του Ν.1539/85.

Με τη νέα διάταξη ρυθμίζονται σε νέα βάση οι χρονικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη λόγω αναπηρίας έτσι, μετά τη ρύθμιση αυτή, ο ασφαλισμένος του ΙΚΑ αποκτά δικαίωμα σε σύνταξη λόγω αναπηρίας εφόσον:

α. Έγινε ανάπηρος σύμφωνα με την έννοια της παρ. 5 του παρόντος άρθρου και επραγματοποίησε τον αριθμό ημερών εργασίας της παρ. 1 (1991=4050, 1992=4200, 1993=4350, 1994=4500 ή 10.000) ή εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του 300 το λιγότερο ημέρες εργασίας. Οι 300 αυτές ημέρες εργασίας αυξάνονται ανά 120 κατά μέσο όρο για κάθε έτος ηλικίας μετά τη συμπλήρωση του 21ου έτους και μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός των 4200 ημερών εργασίας.

Από τις πιο πάνω κατά περίπτωση ημέρες εργασίας πρέπει οι τριακόσιες (300) να έχουν πραγματοποιηθεί στα αμέσως προηγούμενα πέντε (5) έτη από εκείνο στο οποίο κατέστη ανάπηρος ο ασφαλισμένος

Για διευκόλυνσή σας παραθέτουμε πίνακα ημερών εργασίας που απαιτούνται, για τη θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη αναπηρίας κάθε ασφαλ/νου από το 21 έτος (300 ΗΕ) μέχρι το 54ο έτος που συμπληρώνονται οι 4200 ημέρες εργασίας.

Μέχρι το 21ο	300	ημέρες	εργασίας	Μέχρι το 33ο	2340	ημέρες	εργ.
"	22ο	420	"	"	39ο	2460	"
"	23ο	540	"	"	40ο	2580	"
"	24ο	660	"	"	41ο	2700	"
"	25ο	780	"	"	42ο	2820	"
"	26ο	900	"	"	43ο	2940	"
"	27ο	1020	"	"	44ο	3060	"
"	28ο	1140	"	"	45ο	3180	"
"	29ο	1260	"	"	46ο	3300	"
"	30ο	1380	"	"	47ο	3420	"
"	31ο	1500	"	"	48ο	3540	"
"	32ο	1620	"	"	49ο	3660	"
"	33ο	1740	"	"	50ο	3780	"
"	34ο	1860	"	"	51ο	3900	"
"	35ο	1980	"	"	52ο	4020	"
"	36ο	2100	"	"	53ο	4140	"
"	37ο	2220	"	"	54ο	4200	"

β) Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος δεν συμπληρώνει καμιά από τις παραπάνω χρονικές προϋποθέσεις μπορεί να πάρει σύνταξη αναπηρίας εφόσον έγινε ανάπηρος σύμφωνα με την έννοια του νόμου και έχει πραγματοποιήσει 1500 τουλάχιστον ημέρες εργασίας από τις οποίες 600 τουλάχιστον τα τελευταία πέντε χρόνια τα αμέσως προηγούμενα εκείνου που έγινε ανάπηρος.

Αν κατά τη διάρκεια της πενταετίας αυτής ο ασφαλισμένος είχε επιδοτηθεί λόγω ασθένειας ή ανεργίας ή είχε συνταξιοδοτηθεί, η περίοδος των πέντε (5) ετών επεκτείνεται για το αντίστοιχο προς την επιδότηση ή τη συνταξιοδότηση χρονικό διάστημα.

Η δυνατότητα επέκτασης της πενταετίας για την εξεύρεση των 300 ημερών εργασίας είχε γίνει ερμηνευτικά δεκτή και στο παρελθόν και είχαν δοθεί σχετικές οδηγίες με την εγκύκλιο 249/68. Στη νέα νομοθετική ρύθμιση των χρονικών προϋποθέσεων της αναπηρίας η επέκταση περίθαλψης μόνο στις προϋποθέσεις της παρ.4 εδ. β' που απαιτούνται 600 ημέρες εργασίας την τελευταία πενταετία. Συνεπώς η επέκταση της πενταετίας δεν μπορεί να εφαρμοσθεί και στις προϋποθέσεις της παρ.4 εδ. α' που απαιτούνται 300 ημέρες εργασίας την τελευταία πενταετία.

Οι χρονικές προϋποθέσεις των εδαφ. α' και β, ισχύουν και για τους ασφαλισμένους της παρ. 2 που παίρνουν σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο Οργανισμό κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο.

2. Έννοια της αναπηρίας (άρθρο 28 παρ.5)

Με την παράγραφο 5 επέρχονται ουσιαστικές μεταβολές στην έννοια της αναπηρίας και καθιερώνονται τρεις βαθμίδες. Η βαρεία, η συνήθης και η μερική με αντίστοιχα ποσοστά 80%, 66,6% και 50%.

Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής θα δοθούν με κοινή εγκύκλιο των Διευθύνσεων Παροχών και Αναπηρίας και Επαγγελματικής Αποκατάστασης.

Γ. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΛΟΓΩ ΘΑΝΑΤΟΥ

1. Χρονικές προϋποθέσεις (άρθρο 28 παρ. 6 Α.Ν. 1846/51)

Με τη νέα διάταξη αντικαταστάθηκε η παρ.6 του άρθρου 28 όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 5 παρ. 3 του Ν.Δ. 4104/60.

Με τη διάταξη αυτή, που ισχύει από 17/10/90, αποσυνδέονται οι χρονικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση λόγω θανάτου από τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος και προσαρμόζονται με εκείνες που αφορούν στη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας.

Έτσι για την απονομή σύνταξης λόγω θανάτου στα δικαιούχα μέλη απαιτείται ο θανών ασφ/νος ή συν/χος να είχε πραγματοποιήσει ή τον αριθμό ημερών εργασίας που ορίζονται από το άρθρο 28 παρ.4 εδ. α' για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στο Κεφ. Β. 1α της παρούσης εγκυκλίου ή 1500 ημέρες εργασίας από τις οποίες 300 τουλάχιστον κατά τα τελευταία πέντε χρόνια τα

αμέσως προηγούμενα εκείνου που συνέβη θάνατος.

Επισημαίνεται και εδώ ότι δεν επιτρέπεται η επέκταση της πενταετίας για την αναζήτηση των 300 ημερών εργασίας αφού, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, η δυνατότητα αυτή έχει περιορισθεί μόνο στις χρονικές προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας που προβλέπονται από την παρ. 4β'.

2. Δικαιοδόχα μέλη (άρθρο 28 παρ. 6 περ. α Α.Ν.1846/51)

Με τη νέα διάταξη επαναδιατυπώνεται η περ. α' της παρ.6 του άρθρου 28 και ορίζεται ότι σύνταξη λόγω θανάτου δικαιούται η χήρα ή ο χήρος εφόσον είναι ανάπηρος σύμφωνα με την έννοια της παρ.5 εδ. β' δηλαδή με ποσοστό αναπηρίας 67% και η συντήρησή του εβάρυνε κυρίως τη θανούσα.

Ύστερα από τα ανωτέρω οι ενέργειες της υπηρεσίας σε ότι αφορά τον χήρο θα περιορίζονται μόνο στον καθορισμό του ποσοστού της αναπηρίας και τη διαπίστωση της συντήρησής του ή μη από την θανούσα σύζυγο του χωρίς να ερευνάται και το στοιχείο της απόρίας αυτού.

3. Βάση υπολογισμού ποσοστών (άρθρο 28 παρ.12 Α.Ν.1846/51).

Με τη νέα διάταξη επαναδιατυπώνεται η παρ.12 του άρθρου 28 και ευθυγραμμίζεται με τις νέες ρυθμίσεις χωρίς να επέρχεται καμία μεταβολή στον προσδιορισμό της βάσης υπολογισμού των ποσοστών των δικαιοδόχων μελών.

Εσωτερική Διανομή:

Τμήμα Συντάξεων
(20 αντίτυπα)

Με εντολή Διοικητή
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜ/ΡΧΗΣ ΔΙΕΚ/ΣΕΩΣ

ΜΙΧ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Μ. ΚΑΛΛΙΡΗ

Άρθρο 27

Σύνταξη γήρατος, αναπηρίας και θανάτου

1. Οι παράγραφοι 1-5 και η παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο και στοιχ. α' του άρθρου 23 του αν. 1846/1951, όπως ισχύουν σήμερα, αντικαθίστανται ως εξής:

"1α. Ο ασφαλισμένος στο Ίδρυμα δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος εάν κατά την υποβολή της αίτησής έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του ή η ασφαλισμένη το 60ο και πραγματοποιήσει τέσσερις χιλιάδες πενήντα (4.050) τουλάχιστον ημέρες εργασίας. Το ως άνω όριο ημερών εργασίας αυξάνεται προοδευτικά σε τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες εργασίας, με την πρόσθιση στις τέσσερις χιλιάδες πενήντα (4.050) ανά εκατόν πενήντα (150) ημερών κατά μέσο όρο για καθένα επόμενο ημερολογιακό έτος, αρχής γενομένης από της 1ης Ιανουαρίου 1992.

Για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μέχρι την 31/12/1991 συμπληρώνουν το 63ο έτος της ηλικίας οι άνδρες και το 58ο οι γυναίκες, εφαρμόζονται οι πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις.

Η εξαίρεση την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α') και τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων (ν.997/1979, άρθρο 20), κάθε άλλη διάταξη, που προβλέπει απονομή συντάξεων γήρατος σε ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α., με λιγότερες ημέρες εργασίας από τις κατά περίπτωση οριζόμενες ανωτέρω, δεν ισχύει, εφαρμοζομένων αναλόγως των ανωτέρω διατάξεων.

β. Ο ασφαλισμένος, που συμπλήρωσε το 62ο έτος της ηλικίας του ή η ασφαλισμένη το 57ο έτος, δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος, αν πραγματοποιήσει δέκα χιλιάδες (10.000) ημέρες εργασίας κατά την υποβολή της αίτησης.

2. Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης (πλην Ο.Γ.Α.) ή το Δημόσιο, πλην των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων που συνταξιοδοτούνται κατά το άρθρο 63 παρ. 4 του ν. 1892/1990, δικαιούται από το ΙΚΑ πλήρη σύνταξη γήρατος, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης έχει συμπληρώσει το οριζόμενο από το νόμο κατά περίπτωση όριο ηλικίας και έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον πέντε χιλιάδες εκατό (5.100) ημέρες εργασίας. Για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μέχρι 31.12.1991 συμπληρώνουν το 63ο έτος της ηλικίας οι άνδρες και το 58ο οι γυναίκες, απαιτούνται οι κατά περίπτωση αναφερόμενες στην παράγραφο 1α ημέρες εργασίας. Αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες εργασίας, δικαιούται σύνταξη μειωμένη κατά 50%. Πάντως, αν μετά τη μείωση αυτήν το συνολικό ποσό σύνταξης του ΙΚΑ και των άλλων φορέων είναι

...//...

κατώτερο από το κατά τις διατάξεις των άρθρων 29 και 37 υπολογιζόμενο ποσό συντάξεως, καταβάλλεται από το ΙΚΑ η επιπλέον διαφορά.

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μείωση σύνταξης επέρχεται και στην περίπτωση και για το ποσό που από το ΙΚΑ απονέμεται σύνταξη αναπηρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 παρ. 5 (εδ.α-γ), εκτός αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση του ΙΚΑ τρεις χιλιάδες (3000) ημέρες εργασίας, εκ των οποίων εξακόσιες (600) στην τελευταία πενταετία.

3.α) Αν ο ασφαλισμένος συμπλήρωσε τον αριθμό ημερών εργασίας της παρ. 1, από τις οποίες ανά εκατό τουλάχιστον σε καθένα από τα πέντε ημερολογιακά έτη τα μέρη προηγούμενα του έτους, κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά το 1/200 της πλήρους μηνιαίας σύνταξης, για κάθε μήνα που λείπει από τα όρια ηλικίας, που ορίζονται στην παράγραφο 1 αντιστοίχως, εφ'όσον συμπλήρωσε το 60ο έτος της ηλικίας προκειμένου για ασφαλισμένο και το 55ο ομοίως προκειμένου για ασφαλισμένη.

β) Με τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας οι άνδρες ή του 55ου οι γυναίκες, δικαιούνται σύνταξη, εφ'όσον πάντως συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και μάλιστα χωρίς τη μείωση του εδαφίου α'της παρούσας παραγράφου, οι ασφαλισμένοι οι οποίοι απασχολούνται επί μακρό χρόνο σε ειδικώς βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, που ορίζονται στον οικείο Κανονισμό. Με τον Κανονισμό αυτόν καθορίζεται, πλην του χρόνου απασχολήσεως στα επαγγέλματα αυτά και κάθε σχετικό με τη συνταξιοδότηση αυτή ζήτημα. Τα μικρότερα όρια ηλικίας, που ισχύουν για ειδικές κατηγορίες προσώπων, τα οποία υπάγονται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, δεν θίγονται.

Για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μέχρι την 31.12.1991 συμπληρώνουν το 50ο έτος της ηλικίας οι άνδρες και το 53ο οι γυναίκες εφαρμόζονται οι πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις.

Ως χρόνος απασχολήσεως στα πιο πάνω επαγγέλματα, τόσο για τον υπολογισμό των εισφορών, όσο και για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου β', λαμβάνεται υπόψη και η αποχή από την εργασία, που οφείλεται σε κανονική άδεια ή ασθένεια, και μέχρι ένα μήνα για κάθε περίπτωση (άδεια ή ασθένεια) κατά ανώτατο όριο το χρόνο, των απασχολουμένων στα επαγγέλματα αυτά και κατά την οποία συνεχίζεται η εργασιακή σχέση και η υπαγωγή στην ασφάλιση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

γ) Οι διατάξεις του άρθρου 51 παρ. 9 του ν. 1759/1988 περί συνυπολογισμού των ημερών εργασίας των απασχολουμένων σε οικοδομικές και τεχνικές εργασίες, που έχουν αναγνωρισθεί με τον ν. 629/1977 (ΦΕΚ Α'230), ισχύουν για τη συμπλήρωση του οριζόμενου στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου απαιτούμενου κατά περίπτωση αριθμού ημερών.

δ) Ασφαλισμένη μητέρα με ανήλικα παιδιά καθώς και ασφαλισμένη μητέρα με παιδιά οποιασδήποτε ηλικίας που είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, η οποία συμπληρώνει το 50ο έτος ηλικίας και 5.500 τουλάχιστον ημέρες εργασίας, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 1/200 της πλήρους μηνιαίας σύνταξης για κάθε μήνα που λείπει από το 55ο έτος της ηλικίας της, το ποσό της οποίας δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το κάθε φορά κατώτατο όριο συντάξεων.

Το δικαίωμα θεμελιώνεται εφόσον η γυναίκα δεν είναι συνταξιούχος του Ι.Κ.Α., του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. ή άλλου οργανισμού κύριας ασφάλισης.

Το παρόν εδάφιο δ'εφαρμόζεται και στους λοιπούς φορείς κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπου από τις κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας τους προβλέπεται η συνταξιοδότηση γυναικών με ανήλικα παιδιά.

Αν από άλλες διατάξεις αυτού του νόμου ορίζονται ευνοϊκότερες προϋποθέσεις, η ασφαλισμένη έχει δικαίωμα επιλογής της διάταξης, βάσει της οποίας θα συνταξιοδοτηθεί. Το δικαίωμα αυτό ασκείται άπαξ με την αίτηση για συνταξιοδότηση.

4. α) Ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα για σύνταξη λόγω αναπηρίας, αν έγινε ανάπηρος κατά την έννοια της παραγράφου 5 του παρόντος και έχει πραγματοποιήσει τον αριθμό ημερών εργασίας που ορίζεται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή τριακόσιες (300) ημέρες εργασίας και δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος ηλικίας. Οι πιο πάνω 300 ημέρες εργασίας αυξάνονται προοδευτικά σε 4.200 ημέρες εργασίας με προσθήκη ανά 120 ημερών εργασίας κατά μέσο όρο για κάθε έτος ηλικίας πέραν του 21ου.

Από τις πιο πάνω κατά περίπτωση ημέρες εργασίας πρέπει οι τριακόσιες (300) να έχουν πραγματοποιηθεί στα αμέσως προηγούμενα πέντε (5) έτη από εκείνο, στο οποίο κατέστη ανάπηρος ο ασφαλισμένος.

β) Εφόσον ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις χρονικές προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, δικαιούται σύνταξη, αν έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση τουλάχιστο χίλιες πεντακόσιες (1.500) ημέρες εργασίας, από τις οποίες τις εξακόσιες (600) μέσα στα πέντε (5) έτη τα αμέσως προηγούμενα από εκείνο που έγινε ανάπηρος. Εάν κατά τη διάρκεια των πέντε αυτών ετών ο ασφαλισμένος έχει επιδοτηθεί για ασθένεια ή ανεργία ή έχει συνταξιοδοτηθεί, η περίοδος των πέντε ετών επεκτείνεται για τον αντίστοιχο προς την επιδότηση ή συνταξιοδότηση χρόνο.

5.

6. Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου λόγω γήρατος ή αναπηρίας οποιασδήποτε βαθμίδας, ή επιδοματούχου λόγω αναπροσαρμογής ή ασφαλισμένου που έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον χίλιες πεντακόσιες (1500) ημέρες εργασίας, από τις οποίες τριακόσιες (300) τουλάχιστον κατά τα

././...

πέντε (5) έτη που προηγούνται άμεσα του έτους που επήλθε ο θάνατος ή ασφαλισμένου που έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο κατά περίπτωση από την παράγραφο 4 εδάφιο α' αριθμό ημερών εργασίας έχουν δικαίωμα για σύνταξη κατά τα επόμενα εδάφια:

α) Η χήρα ή ο χήρος, του οποίου η συντήρηση εβάρυνε κυρίως τη θανούσα και εφόσον είναι ανάπηρος κατά την έννοια της παραγράφου 5 εδάφιο β' του παρόντος.

2. Η παράγραφος 12 του άρθρου 23 του α.ν. 1346/1951 αντικαθίσταται ως εξής:

12. Ως σύνταξη του θανόντος (θανούσας) για τον υπολογισμό των ποσοστών των συντάξεων των μελών οικογένειας περί των οποίων το παρόν άρθρο λογίζεται το ποσό της βασικής σύνταξης (άρθρο 29 παράγραφος 1 εδάφιο α' και β'), που ελάμβανε ο θανών (θανούσα) σύνταξιούχος ή θα εδικαιούτο, αν είχε κριθεί ανάπηρος κατά την έννοια της παραγράφου 5 εδάφ. α' του παρόντος. Τυχόν προσαυξήσεις λόγω οικογενειακών βαρών ή απολύτου αναπηρίας δεν συνυπολογίζονται.

3. Με εξαίρεση αυτούς που πραγματοποιούν δέκα χιλιάδες πεντακόσιες (10.500) ημέρες εργασίας στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, το υπό του άρθρου 10 του ν.325/1973 προβλεπόμενο όριο ηλικίας για την απονομή σύνταξης λόγω 35ετίας προκειμένου περί των ανδρών που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1.1.33 και εφεξής αυξάνεται στο 60ο έτος.